

denken @nrc.nl

Hakken op Polare, oké, maar wel met een beetje goede smaak, graag

vraagt Charles Dumas, directeur Prelum Uitgevers, in Houten

De media staan bol van de berichtgeving over de boekhandelsketen Polare. Een van de eigenaren, Paul Dumas, is verworden tot de nationale kop van...

Als broer van deze Paul D. ben ik een van de laatsten die moet reageren op collectieve agressie. Maar het stukje van Jamal Ouarachi...

Ik ben next-abonnee voor mijn puberkinderen – een volgend stapje na Kidsweek en 7Days, een soort opmaat naar een echte krant. Misschien valt aldus mijn ongemak te begrijpen toen mijn kinderen aan de ontbijdjes zaten over een en in het gezicht van zijn secretaresse ejaulerende ome Paul. Moeten ze tegen kunnen, natuurlijk.

Als uitgever ben ik een groot voorstander van journalistieke vrijheid en wat dies meer zij. Maar we hebben toch ook de goede smaak een beetje in de gaten te houden, nietwaar?

Je zou Ouarachi kunnen beschuldigen van plagiaat, zo duidelijk is zijn schamteloze poging Brusselmanns te imiteren. Paul D. als Guggenheimer en dan zoveel mogelijk schunnigheid. Maar de poging is zo mislukt dat van plagiaat geen sprake kan zijn. Jullie Jamal blijkt een gefrustreerde boekverkoper, die zijn nieuw verworven status van 'schrijver' misbruikt om zijn gram te halen.

Ik snap dat goed. Het valt ook niet mee gewerkt te hebben voor een bedrijf dat al zeker vijftien jaar lang te liden heeft onder allerhande wisselingen in de leiding. En om maar steeds boeken van echte schrijvers door je handen te zien gaan. Maar ik begrijp veel minder goed dat nrc.next ruimte biedt aan dit soort uitingen. Het is natuurlijk sympathiek van de redactie een volontair als Ouarachi een stukje te gunnen. Maar dat ontslaat de redactie niet van de plicht de proceersels van deze debutant kritisch te bekijken. Jammer dat dit niet gedaan is. Voor Jamal is het te hopen dat Polare overleefd blijft. Kan hij binnenkort misschien weer boeken gaan verkopen. Want als schrijver lijkt hij het niet te gaan redden. En dat is best sneu voor hem.

i

Brieven en opiniestukken kun je sturen naar denken@nrc.nl. Vermeld naam, adres, telefoonnummer en, indien van toepassing, titels en functies.

Morgen sluit de transfertermijn in het voetbal. Giels Brouwer ontwikkelde een database met statistieken van 300.000 spelers. Zijn start-up ruikt kansen.

Met wiskunde kun je een voetballer kopen

MICHEL DEKKER VERSLAGGEVER

Wie is het voetballooper van vorig jaar? Christiaan Eriksen, voor 'maar' 13,5 miljoen euro, van Ajax naar Tottenham Hotspur. Waarom? Omdat elke speler die voor zijn 21ste negen assists in een divisie seizoen heeft gegeven is uitgeroeid tot Europese topspeler – onder andere Wesley Sneijder en Rafael van der Vaart. Dus is Eriksen, die bij Ajax nog maar een contract voor een jaar had, eigenlijk het dubbele waard.

Zo zeker is Giels Brouwer (24) van zijn zaak. Hij is mede-eigenaar van SciSports, op Kennispark Twente in Enschede. De start-up heeft een wiskundig scoutingmodel ontwikkeld op basis van statistieken van ruim 300.000 profvoetballers over de hele wereld. Wil een club een nieuwe aanwinst? Brouwer en zijn collega's maken een rapport met de beste vijf tot zeven opties. Als de club een van de spelers koopt, krijgt SciSports een paar procent van de transfersom.

Brouwer leerde als student technische bedrijfskunde (bachelor gehaald) hoe de NASA zijn astronautenteams samenstelt. Dat moet ook in het voetbal kunnen, dacht hij. Hij mailde Joop Munsterman, voorzitter FC Twente, in 2011 met zijn plan, mocht langskomen, en kreeg een stage van negen maanden bij de scoutingafdeling.

Met Anatolij Babic (20 jaar, tijdelijk gestopt met zijn studie technische wiskunde, die hij cum laude leek te halen) bedacht hij in 2012 in de kroeg een systeem dat de stortvloed aan gratis voetbaldata verzamelt en ordent, zodat ze clubs ermee kunnen helpen. Het doet denken aan Moneyball, het verfilmde waargebeurde verhaal waarin honkbalclub Oakland A's succes heeft met een op basis van proficiënties bij elkaar gezocht team. Brouwer: „Zonder de film was ons plan nooit van de grond gekomen. Daarvoor was het voetbal te conservatief. Moneyball heeft het nut bewezen.”

Nu maken elf Nederlandse, drie Engelse, een Duitse, een Turkse en een Belgische club gebruik van rapporten van SciSports over spelers of landen. Het bedrijf is verkozen tot een van de 50 meest innovatieve studentenbedrijven ter wereld en is vanavond kanshebber bij de uitreiking van de Young Technology Award in Enschede.

Moet je hiervoor verstand hebben van voetbal?

Giels Brouwer: „Ik ben een waardeloze voetballer, ontdekte ik bij Ter-schuurse Boys. Maar ik ben wel ver slaafd aan de sport. Tien keer per uur

check ik het voetbalnieuws, ik overdrijf niet. Mijn voetbalverstand is dat ik van alles en iedereen op de hoogte ben. Dat is belangrijker.”

Hoe bepaal je of een voetballer binnen te halen is voor een club?

„Wij focussen op de kleinere transfers, tot 7 miljoen euro. Want de beste spelers zijn al bekend en de grootste clubs houden voor zichzelf al statistieken bij. Andere clubs kunnen dat niet betalen. Ik vergelijk de spelersmarkt met kunsthandel: hoe uniek, bekend en gewild is een speler? „Je wordt meer waard als je opvalt, maar dat hoeft niet per se voetballend te zijn. Overal ter wereld zijn blonde spelers duurder dan donkerharige – behalve in Scandinavië. Een goede pass van die ene speler die uiterlijk afwijkt, registreer je onbewust sneller. Net als dat een slechte Braziliaan vaak meer waard is dan een goede Mexicaan. Want we weten allemaal: Brazilianen zijn de beste voetballers.”

WE WILLEN DE KANS OP EEN MISKOOP VERKLEINEN

Veel statistieken zijn openbaar. Wat maakt jullie systeem uniek?

„Het algoritme van Anatolij, waarin we data op onze eigen manier bijhouden. Een dataleverancier kan je zo een rapport van 40 pagina's over een speler geven, maar je moet weten hoe je de gegevens leest. Anders pik je de ruis op in plaats van de signalen. Een voorbeeld: een pass waaruit wordt gescoord, zegt iets over de speler die de assist gaf, maar ook over de afmaker. Voor de voorbereidende speler is het beter te kijken naar key passes, die niet altijd een doelpunt opleveren.”

Jullie hebben geen patent aangevraagd. Hoe bescherm je jezelf?

„Patent betekent: laten zien hoe je het maakt. Dat willen we niet. Ons systeem is goed beveiligd, dat hebben we laten testen door bevriende hackers. Elke keer als ze onze beveiliging versloegen, kregen ze een kratje bier, net zolang totdat het niet meer lukte. „Als wij clubs een rapport geven, kunnen we via een versleutelde code juridisch aantonen dat ze een speler via ons hebben gevonden. Zo lopen we geen inkomsten mis, tenzij een club met een scoutingrapport aantoont dat ze de speler in kwestie al kenden.”

Giels Brouwer (midden) met medeoprichter Anatolij Babic (links) en Joost Geurts, die rapporten voor clubs schrijft. Hun nieuwste project is software voor 3D-wedstrijdanalyse. FOTO PETER DE KROM

Bedeijgt jullie werkwijze het beroep van spelersmakelaars?

„Een voetballer zal altijd wel iemand hebben die zijn zaken behartigt. Maar nu vloeit 30 procent van de transferopbrengsten weg uit het voetbal. Als we dat kunnen terugbrengen naar 10 procent is dat in het belang van de sport. Vooral investeringsmaatschappijen kunnen een gevaar zijn voor het voetbal. Bij elkaar vertegenwoordigen ze 1.100 profspelers in Europa, met een totale waarde van 1,1 miljard euro. Dat soort partijen handelt vaak niet in het clubbelang, maar uit winstbejag.”

Wat is jullie belang?

„We zijn geen filantropische instelling en zijn niet voor niets gestopt met onze studies. Maar vooralsnog geven we onszelf een studentensalaris en investeren we de rest in IT, voor nieuwe projecten. Nu zijn we bezig met software voor wedstrijdanalyses in 3D. Dat werkt beter dan zo'n whiteboard. „We willen het voetbal naar een hoger niveau tillen, door de kans op een miskoop te verkleinen en door de schimmige vriendjespolitiek en machtsspelletjes rondom transfers terug te dringen. Een transfer moet objectief om kwaliteit gaan, niet om wie je kent of wie je manager is.”

Wat zijn de reacties van scouts?

„Sommigen waren eerst bang dat het hun werk overbodig zou maken. Maar je kunt geen speler kopen op basis van alleen z'n statistieken. Ons systeem scheelt scouts verre reizen naar spelers die geen pepernoot raken. Wij kunnen aantonen dat de kwaliteiten van een speler goed genoeg zijn, zij kijken of iemand ook bij de club past, of hij de juiste mentaliteit heeft.”

Kunnen statistieken liegen?

„Soms. Velen vinden Mario Balotelli een topspeler, maar zijn statistieken in eerdere seizoenen waren helemaal niet zo goed. Wat hem uniek maakt, is dat hij op belangrijke momenten scoort. Dat zie je nog niet altijd in cijfers terug. Ook extrapolatie kan gevaarlijk zijn. Wij dachten dat Ninos Gouriye van ADO Den Haag een heel goed seizoen zou hebben, op basis van vorig jaar. Daar zaten we fout.”

Welk oordeel vertrouw je meer, dat van een statisticus of scout?

„De een kan niet zonder de ander. Beiden hebben hun voordelen en samen kunnen ze fouten uit hun aannames halen. Statistieken maken je gevoel meetbaar, maar het gevaar is overanalyse. Voetbal is de meest onberekenbare sport, daarin passen geen robotjes.”

Christiaan Weijts Ik heb nieuws voor het Gerechtshof

Maandag, 09.45 uur: 'Een 23-jarige man die vijfduizend e-books verspreidde via de torrentsite The Pirate Bay, is niet veroordeeld voor auteursrechtenschending.' Maandag, 15.54 uur: 'Boekwinkel Polare gaat tijdelijk dicht.' Dinsdag, 10.04 uur: 'Internetproviders hoeven The Pirate Bay niet langer te blokkeren.' Ik geef toe, het is wat suggestief om het nieuws van deze week zo te rangschikken, maar toch: in de boeken- en wereld mag strafeloos de kasten leegroven. De bovenwereld moet noodgedwongen sluiten, en de onderwereld mag strafeloos de kasten leegroven. Daarom zo'n e-boekdief vrijuit gaat is mij een raadsel. Het Gerechtshof argumenteert: er is geen algemeen belang geschaad, en die jongen is er zelf niet rijker op geworden. En dat moet blijken, wil je diefstal van auteursrechten strafrechtelijk aanpakken. Zou hij vijfduizend wc-rolletjes hebben gestolen, ja, dan kon het Openbaar Ministerie hem gewoon voor diefstal vervolgen, maar auteursrecht, o la lá, dat is complexer... Dat moet langs civiele procedures.

Ik heb nieuws voor het Gerechtshof. Diefstal van e-books verschildt in niets van reguliere diefstal. Tegenover elk boek dat gratis op Pirate Bay verschijnt, staat potentieel één boek dat onverkocht blijft. Dat boek is daarmee gejat, via een omweg, maar evengoed ordinair gejat.

Ik heb nieuws voor het Gerechtshof. Diefstal van e-books schaaft weldeggelijk een algemeen belang. Niet vervolgen betekent een gedogene atmosfeer rond boekeidiefstal: iedereen doet het, dus het zal wel mogen. Ik heb nieuws voor het Gerechtshof. Aan een gemiddelde roman werkt een schrijver drie jaar. De brutoprijs wordt daarvoor betaald tussen de 10 en 15 procent per verkocht exemplaar. In de meeste gevallen is dat te weinig om van te bestaan, maar de schrijver doet het toch, als geschenk aan een relatief kleine kring van lezers, zoals uzelf (want volgens een recent onderzoek van Vrij Nederland is het lezen van literatuur de belangrijkste 'hobby' van rechters).

Ik heb nieuws voor het Gerechtshof. E-boekdiefstal is niet alleen broodroof van die toch al schamele royalty's, het bedreigt ook de infrastructuur rond het boek. Een hele keten van werknemers – redacteuren, perskluarnmakers, correctors, omslagontwerpers, distributeurs, drukkers en boekverkopers – raakt erdoor benadeeld. Kom kom, zult u zeggen, digitale boeken zijn toch nog altijd maar een fractie van de totale boekverkoop? Ook dan heb ik nieuws voor u: dit aandeel gaat onvermijdelijk stijgen, en willen we dat de boekenbranche blijft bestaan dan moeten we nu beginnen met het plaatsen van de juridische dranghekken. Nu niet vervolgen schep een precedent waar juist afschrikking nodig is. Nu de bestaande wetgeving ontoereikend blijkt om zulke diefstal aan te pakken, is een aanpassing daarvan onontkoombaar.

ik@nrc.nl // Van: Esther Vermeulen Onderwerp: Overlijdensadvertenties

Bladerend in de krant stuit mijn dochter van 10 op de overlijdensadvertenties. Vol ongelooft roept ze uit: „Hoe kan het dat er zoveel mensen tegelijk zijn doodgegaan?” Ik probeer haar enigszins gerust te stellen door te zeggen dat er nu eenmaal elke dag veel mensen overlijden en dat er dus veel advertenties in de krant kunnen staan. Maar hiermee laat zij zich niet op andere gedachten brengen. „Nee”, roept ze uit, „Het zijn heel veel mensen tegelijk!” En ze leest voor: „Met verdriet geven wij kennis van het overlijden van onze zoon, broer, oom en neef.”

Ook een ikje insturen? Mail maximaal 120 woorden naar ik@nrc.nl

NRC Restaurant Café Rokin 65, Amsterdam

Agenda

Zondag 2 februari NRC JAZZ: LLUC CASARES QUARTET Op informele wijze presenteren jonge, talentvolle musici zich aan het publiek. I.s.m. Conservatorium van Amsterdam. 17.00 uur | Gratis entree

Zondag 2 februari DEBAT: DE VROUW DIE DE HONDEN ETEN GAF Naar aanleiding van het nieuwe boek van Kristien Hemmrechts. Met: Marcel Haenen, Stijn Franken, Bram Bakker en Kristien Hemmrechts. 15.00 uur | UITVERKOCHT

Maandag 3 februari GASTLES IMC WEEKENDSCHOOL Journalist Liesbeth Staats interviewt Rob Defares over ondernemen en sociale verantwoordelijkheid. 17.00 uur | Entree 5,-

Woensdag 5 februari FOOD FOR THOUGHT Ouder worden zonder het te zijn Dagschotel met lezing door Rudi Westendorp, hoogleraar Ouderegeneskunde. I.s.m. SPUI25 18.00 uur | UITVERKOCHT

Vrijdag 7 februari NRC RONDELEIDING De Gebouwendis Wendeline Dijkman geeft een rondleiding door het NRC pand aan het Rokin. 11.00 uur | UITVERKOCHT

Zondag 9 februari NRC KLASIEK Op informele wijze presenteren jonge, talentvolle musici zich aan het publiek, met sopraan Sophie Fetocacis en pianist Misaki Yamada spelen Webem, Berg en Schubert. I.s.m. Conservatorium van Amsterdam. 12.00 uur | Gratis entree

Zondag 9 februari NRC MODEGESPREK: CARLO WIJNANDS EN MATTIJS VAN BERGEN NRC redacteur Milou van Rossum praat met Carlo Wijnands (artistiek Directeur Amsterdam Fashionweek) en modeontwerper Mattijs van Bergen over de Nederlandse modeweeek. 15.00 uur | Entree 7,50

Zaterdag 15 februari SIEGFRIED WOLDEHEK Workshop portrettekenen door NRC-tekenaar Siegfried Woldehek. 11.00 uur | UITVERKOCHT

Information and ticket sale for NRC Restaurant Cafe, including contact details and a 'TICKET' graphic.